

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки та бізнес-технологій

Ректор

2020 р.

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Економіка та організація підприємницької діяльності»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Освітньо-професійна програма: «Підприємницька діяльність в авіації»

Курс – 3 Семестр – 6

Аудиторні заняття – 38 Диференційований залік 6– семестр
Самостійна робота – 67
Усього (годин/кредитів ECTS) – 105/3,5

Індекс НБ-6-076/16-3.18

СМЯ НАУ НП 11.01.05-01-2020

Навчальну програму дисципліни «Економіка та організація підприємницької діяльності» розроблено на основі освітньо-професійної програми та навчального плану № НБ-6-076/16 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та освітньо-професійною програмою «Підприємницька діяльність в авіації» та відповідних нормативних документів.

Навчальну програму розробили:

доцент кафедри економіки
та бізнес-технологій

Е.Терещенко

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», освітньо-професійної програми «Підприємницька діяльність в авіації». кафедри економіки та бізнес - технологій, протокол № 10 від «28» 08 2019р.

Завідувач кафедри

Н.Ушенко

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування № 1 від «28» 01 2020 р.

Голова НМРР

А.Тофанчук

УЗГОДЖЕНО

Декан ФББА

С.Петровська

« » 2020 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма навчальної дисципліни « Економіка та організація підприємницької діяльності» розроблена на основі «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.2015р. №37/роз .

Місце даної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця. Навчальна дисципліна «Економіка та організація підприємницької діяльності» є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі управління та адміністрування і є вибірковою для спеціалізації «Підприємницька діяльність в авіації».

Основною **метою** дисципліни "Економіка та організація підприємницької діяльності" є вивчення студентами питань теорії та практики підприємницької діяльності як системи економічних, організаційних та правових відносин в межах підприємницьких структур.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- Здатність розробляти та надавати рекомендації щодо напрямків розвитку підприємства, поліпшення фінансово-економічного стану, антикризових заходів;
- Знання та розуміння організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур;
- Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків;
- Вміти консультувати працівників підприємства з питань торговельно-збутової, комунікаційної, асортиментної та цінової діяльності підприємства.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні **компетентності**:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- Здатність до навчання та готовність підвищувати рівень своїх знань;
- Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності;
- Здатність виявлення та обґрунтування пріоритетних напрямків організації та ведення власного бізнесу.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1 навчального модуля, а саме:

- навчального модуля №1 «Економіка та організація підприємницької діяльності», який є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Економіка та організація підприємницької діяльності» є складовою комплексу економічних дисциплін. Дисципліна пов'язана з такими навчальними курсами, як «Менеджмент», «Мікроекономіка», «Макроекономіка».

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Економіка та організація підприємницької діяльності»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.05– 01-2020
		стор. 2 з 6	

2.1. Модуль №1. «Економіка та організація підприємницької діяльності»

Тема 2.1.1. Види та форми підприємницької діяльності

Основні види підприємств та їх організаційні форми. Основні види підприємницької діяльності. Об'єднання підприємств: асоціація, корпорація, холдинг, консорціум, концерн.

Тема 2.1.1 Зовнішнє та внутрішнє середовище підприємницької діяльності

Зміст дефініції «підприємницьке середовище». Внутрішнє середовище підприємницької діяльності та його складові. Зовнішнє середовище підприємницької діяльності. Класифікація факторів зовнішнього середовища підприємницької діяльності. Аналіз факторів зовнішнього середовища підприємництва.

Тема 2.1.3. Державне регулювання підприємницької діяльності

Роль держави в процесі становлення підприємницького середовища в Україні. Механізм державного регулювання підприємництва. Фінансові важелі державної політики розвитку підприємництва.

Тема 2.1.4. Механізм створення власної справи

Вибір ідеї та визначення раціональної стартової стратегії. Формування статутного фонду та порядок створення нового підприємства. Підготовка засновницьких документів. Припинення діяльності підприємницьких структур.

Тема 2.1.5. Планування та проектування підприємницької діяльності

Зміст та види планування. Принципи та методи планування діяльності підприємства. Джерела інформації для здійснення планування. Система планових показників. Форма, зміст та технологія розробки бізнес-плану підприємницької одиниці. Розробка окремих розділів бізнес плану. Проектування організаційної структури підприємницької одиниці.

Тема 2.1.6. Стратегічне управління підприємництвом

Сутність та необхідність стратегічного управління. Класифікація та характеристика основних видів стратегій розвитку підприємницьких одиниць. Методи вибору оптимальної стратегії розвитку. Етапи формування стратегії розвитку підприємницької одиниці. Реалізація стратегії розвитку бізнесу. Оцінка результатів реалізації стратегії розвитку підприємницької одиниці.

Тема 2.1.7. Маркетингова діяльність підприємницьких одиниць

Зміст та сутність маркетингу. Види маркетингу. Маркетингова тактика на різних стадіях життєвого циклу товару. Необхідність та структура маркетингового дослідження. Реклама та стимулювання продажу товарів та послуг. Психологія реклами та продаж. Стратегії ціноутворення.

Тема 2.1.8. Оцінка підприємницьких ризиків

Зміст та джерела підприємницьких ризиків. Види підприємницьких ризиків. Методи оцінювання підприємницьких ризиків. Стратегія управління підприємницьким ризиком. Шляхи та способи зниження ризику в підприємстві.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Економіка та організація підприємницької діяльності»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.05– 01-2020
		стор. 3 з 6	

Тема 2.1.9. Аналіз господарської та фінансової діяльності підприємницьких одиниць

Особливості обліку фінансово-господарської діяльності підприємницьких одиниць. Оцінка та аналіз показників ефективності фінансово-господарської діяльності підприємницьких одиниць. Оцінка фінансової стійкості та платоспроможності. Аналіз витрат та прибутків підприємницьких одиниць. Оцінка ефективності системи оплати праці. Аналіз впливу оподаткування на господарські результати діяльності підприємницьких одиниць.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

3.1. Основні рекомендовані джерела

Базова література

3.1.1. Мочерний С. В., Устенко О. А., Чеботар С.І. Основи підприємницької діяльності: Навчальний посібник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2005. – 280с.

3.1.2. Шваб Л.І. Основи підприємництва: Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2006. – 344с.

3.1.3. Підприємництво: навч. посіб. / За ред. В. Л. Подсолонко, Т. Л. Миронова. - Київ: Центр навчальної літератури, 2003. - 616 с.

Допоміжна література

3.1.4. Основи підприємництва і зовнішньоекономічної діяльності [Текст] : навч. посіб. / За ред. В.А. Міщенко. – К., 1995. – 328 с.

3.1.5. Основи підприємництва: теорія і практикум [Текст] : навч. посіб. / В.Г. Воронкова, А.Г. Беліченко, В.О. Желябін, М.А. Ажажа. – Львів : Магнолія 2006, 2009. – 454 с.

3.1.6. Варналій З. С. Мале підприємництво: основи теорії і практики: навч. посіб. / З. С. Варналій. – 3-е вид., стереотип. – К. : Знання, 2005. – 302 с.

3.1.7. Варналій З. С. Основи підприємництва [Текст] : навч. посіб. / З. С. Варналій. – 3-тє вид., випр. і доп. – К. : Знання-Прес, 2006. – 285 с.

3.1.8. Виноградська А. М. Основи підприємництва: навч. посіб. / А. М. Виноградська. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Кондор, 2008. – 544 с.

3.1.9. Глущевський В. В. Методологічні основи концепції управління ризиками підприємницької діяльності [Текст] / В. В. Глущевський // Фінанси України. – 2009. – № 10. – С. 116–124.

3.1.10. Донець Л. І. Основи підприємництва: навч. посіб. / Л. І. Донець, Н. Г. Романенко. – К. : ЦНЛ, 2006. – 320 с.

3.1.11. Захарчин Г. М. Основи підприємництва: навч. посіб. / Г. М. Захарчин. – К. : Знання, 2008. – 437 с.

3.1.12. Карлін М. І. Правові основи підприємництва: навч. посіб. / М. І. Карлін. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Кондор, 2006. – 368 с.

3.1.13. Кузьмін В. В. Фінансові основи підприємництва: Навч. посібник розрахований на студентів вищих навч. закладів та спеціалістів / В. В. Кузьмін. – К. : ЦУЛ, 2006. – 192 с.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Економіка та організація підприємницької діяльності»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.05– 01-2020
		стор. 4 з 6	

3.1.14. Павлов В. І. Основи підприємництва: бізнес-планування [Текст] : навч. посіб. У 3-х т. Т.1 / В. І. Павлов. – Луцьк : Надстир'я, 1998. – 104 с.

3.1.15. Павлов В. І. Основи підприємництва: менеджмент праці [Текст] : навч. посіб.. У 3-х т. Т.3 / В. І. Павлов. – Луцьк : Надстир'я, 1998. – 212 с.

3.2. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.2.1. <http://www.das-management.info/> - Журнал DAS-management

3.2.2. <http://www.cfin.ru/> - Журнал корпоративній менеджмент

3.2.3. <http://bigc.ru/> - Журнал з методологій оцінки якості

3.2.4. <http://www.deming.ru/> - Асоціація Дьомінга. Офіційний сайт Державного комітету статистики [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

3.2.5. Державна система розкриття інформації про емітенти цінних паперів [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.smida.gov.ua/emitents>

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Економіка та організація підприємницької діяльності»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.05– 01-2020
		стор. 6 з 6	

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				